

1. Tapiolan tyttärille suruistani puolet

Huhtikuun ensimmäisellä viikolla minä tapaan hänet. Hän on kaunis ja kuriton, puhuu niin kuin hiirenkorvia havisuttava kevätuuli: kevyesti, pitelemättömänä, kohisten. Tuskin tunnen häntä vielä, kun jo rohkenen sopottaa salaisuuteni metsänkeijuille, uskoa niiden hentoisille korville toiveen – silmujaan aukovan kesän varalle kyhätyn. Koivikon lomassa aurinko oikoo kultasormiaan ja minä katselen, miten keijut kuulemastaan riehakkaina tapailevat tanssiaskelia polulla. Niiden pienten jalkojen jäljessä polkujen notkelmiin putkahtelee valkovuokkoja. Tulee kesä ja hän on täällä kanssani. Me samoamme kartoittamattomilla mailla, kuljemme reittejä, joille en yksin ole uskaltanut poiketa. Männyt kaartuvat katedraaliksi yläpuolellemme ja kaiken aikaa sipsuttavat metsänkeijut kannoillamme, helisevät haltioituneita laulujaan. Helmikuussa kirjoitan päiväkirjaani: olen nukahtanut rauhan aikana, herännyt uuteen päivään ja nähnyt, kun veri tahrii aamuyön kalpeina tunteina laaditut otsikot ja aamiaispöydälle levitetyn Euroopan kartan. Hänelle kirjoitan ikävästä, siitä, miten huoli muuttuu sodan varjossa hahmottomaksi. Kesäkuussa hän lakkaa vastaamasta viestihini. Aurinko on silittänyt kankaan lämpimäksi, kun nojaan selkäni kaarnan uurteisiin ja annan metsänkeijujen hoivata havinallaan itkuani.

Albert Edelfeltin maalauksessa *Rantatöyräällä* (1883) Annie Edelfelt on minun ikäiseni. Syksy on jo valuttanut värejään maisemaan, vaikka kesä vielä viipyilee laskevan auringon kajossa. Helteisten päivien kuumekohina on jättänyt töyrään kylkiin rusotuksen, ja pihlajat hohkaavat kuin ahnaat avotulet männikön syvää vihreää vasten. Kiire on karissut Annien askelista, katse lepää haaveissa. Mihin hän – Albertin nuori sisko – tähyää, minne matkaa ajatuksissaan, kun kävelykengät siroasti kopisten tavoittavat tutun metsäpolun kumpareet ja

kohoumat? Annien metsä on myös minun metsäni. Samoja kuusia, joiden katveesta hän on etsinyt levähdystä heinäkuun raukeina iltapäivinä, katselen nyt kotitaloni ikkunoista.

Kuuntelen niiden hyväksyvää huminaa ja odotan vastausta. Annie eli runsaat sata vuotta ennen minua. Kun tieto kruununprinssin murhasta tavoitti haikkoolaisen kesähuvilan, hiljaa kuusten huokaukset tynnyttivät hänet. Myöhemmin hän takertui sisällissodasta tihkuneisiin tietoihin kuin pajun sorjaan vitsaan tai töyrästä työntyvään lohkareseen.

Maalauksessa kaikki se on vielä tulevaa. Annie on nuori, poskipäillä ja hatun ruusukkeessa häivähdys kiihkeää punaa. Ehkä hänkin puhelee metsänkeijuille, uskoo niille salaisuutensa ja kaipauksensa, hypähtää keveästi, kun korsetti ja veljen ankara katse hetkeksi hellittävät.

Keijutko korsettisi nyörit ovat avanneet, koonneet hiuksesi kampaukselle, kuten omani aamuisin? "Metsäsuhde on pohjimmiltaan kiintymyssuhde, tunneside", toteaa

väitöskirjatutkija Tuulikki Halla Suomen Kuvalehden artikkelissa *Suojelun suosio kasvaa* (11.3.2021). Se on hiljaista ymmärrystä ja ihon ikävää: että tulisi huolituksi ja huomatuksi, hyväksytyksi, halatuksi, hoivatuksi. Metsän portilla sormenpäihin hiipii odottava kihinä.

Jalkapohjia pistelevä levottomuus yllyttää juoksemaan viimeiset metrit, harppomaan halki havisevan haavanlehtikuistin ja ovella sysäämään sivuun särisevän neulasverhon.

Kynnyksellä häärivät keijut. Ne auttavat harteilta takin ja hyväntahtoisella höpinällään tasaavat epätahtiin kohoilevan hengityksen. Suomen Kuvalehden artikkeli paljastaa, että yhä useampi suomalainen toivoisi metsiä suojeltavan nykyistä enemmän. Meidän on pidettävä varamme, Annie – metsänkeijut ovat kaiketi näyttäytyneet niillekin. Keijuja tai ei, "myrsky käy ja metsä pauhaa", kuten Aleksis Kiven runossa *Metsämiehen laulu* (1866). Kun myrsky nousee sydämessä, metsä vastaa siihen pauhullaan. Kuusten kaatuessa ryskyen on hetken helpompi hengittää, helpompi asettaa mittakaavaan huoli ja ikävä, helpompi hyväksyä oma pienuutensa honkien humisevassa suuruudessa, sammalikon suojaavassa kohdussa.

Kiven runossa nuoren miehen askel on peloton. Kunnioituksesta nöyränä hän tervehtii Tapiolan vainioita, liehittelee metsänkeijuja nuoruuden hurjapäisellä pelottomuudella ja väläyttää viipaleen urheudestaan painissa Otson – metsän mainion mesikämmenen – kanssa. Ehkä tiedät, Annie, että Metsämies on aikalaisiasi. Samana kesänä, kun metsä ensi kerran kapaloi sinut lehtonsa huminoivaan kehtoon, julkaisi Kivi ylistyksensä rauhalle ja jylhän kuusiston sankareille – kansallisuusaatteen karpalonpunaisena helottavan hedelmän. Ehkä tiedät myös, etteivät metsänkeijut ole aivan sellaisia kuin nuorukaisten uskaliaissa kuvissa ja uhoten esitetyissä lauluissa. Kiven metsämies paistattelee kultakutristen impien kainoissa katseissa, reunustaa kulkunsa hienoina havisevilla helmoilla ja hulmuavilla hamosilla. Vain sinä ja minä tiedämme, että salaisuudet ansaitaan salaisuuksilla ja niinpä ovat myös metsänkeijut supisseet kätkettyjä tuntojaan vanamonpunervin poskin ja kanervikon ainavihantaa naurua helkkyen. Keijut ovat sisariamme. Me jaamme toiveemme ja pelkomme, otamme toistemme askelten painosta kannettavaksi puolet. Niin kulkumme on kivussakin kaunista ja kepeää. Me olemme metsän tyttäriä, sankarittaria jylhän kuusiston.

Marraskuun viimeisellä viikolla kirjoitan päiväkirjaani: ikävä on iätön metsä, kotipihan reunalta äärettömään kurottava. Se avautuu hiljaisuuteen, eikä unohda, vaikka ensilumen pehmeä peitto vaimentaa kirpeisiin kuukausiin valmistautuvan kuhinan. Ei – kuten metsä, niin myös ikävä nousee talven jälkeen lumen alta, elää uudelleen vatsanpohjassa kipristelleet päivät ja kultapiiskun mahlanmakean tuoksun. Kirjoitan hänelle kirjeen, jota en koskaan aio lähettää, ja joka aamu tarkistan ensimmäisenä postilaatikon, kahlaan halki yön aikana tapahtuneiden veritekojen. Liikekannallepano, tavarakuormat, vastahyökkäys, pakenemisen väistämättömyys. Polku on vielä koskematon. Riite ritisee nilkkureiden alla, kun nostan salvan ja sukellan kuusikon suloiseen syleilyyn. Ei hän täällä unholaan jää, ei

myöskään maailma niin kuin Kiven runossa. Ja kuitenkin juuri täällä on hyvä – Anniella,
minulla, sankarittarilla meidän jälkeemme.

lina Lemström 20f

Linnankosken lukio